

Bemærkninger til lovforslaget

Det massemedieoppustede såkaldte ungdomsoprør i 1968 skabte en folketingspanik, som affødte en uforstandig styrelseslovgivning for de højere læreanstalter. Først skete det ved lov nr. 271 af 4. juni 1970. De ændringer, der er foretaget heri i 1973 og 1976, har ikke gjort ondt bedre. Resultatet for universiteter og de andre højere læreanstalter er blevet niveausænkning, aftagende alsidighed, opslidende arbejdspladsure og politiseringsundergravning.

Desværre må det påregnes, at der kommer til at hengå endnu nogle år, før folketingsflertallet vil indføre en virkelig velgennemtænkt tilbundsgående reformering på området.

Nærværende forslag har derfor det begrænsede sigte alene at udrydde nogle af de værste tidsler.

Det turde være åbenbart, at skal undervisning og forskning på universitetsniveau ikke foregå på lykke og fromme, er det nødvendigt, at de, der træffer afgørelserne herom inden for de givne bevillingsrammer, er de højestuddannede på det pågældende specielle felt. Det nuværende fuskerdilettantokrati må afløses af kvalitet, hvor problemer, hvis løsning forudsætter faglig kunnen, afgøres af folk, der besidder den faglige kundskab »indtil det højeste videnskabelige niveau« (citater fra lovens formålsparagraf (§ 2)).

Derfor må lærerpersonalet – og helst seniorlærerne – have dominans på beslutningsprocessen.

Studenterdeltagelse kan sagligt kun tilstedes ud fra det synspunkt, at det vil give studenterne større indsigt og udvikling i faget at være med i beslutningsprocessen.

Derimod er der absolut ingen rimelighed i at tappe på det teknisk-administrative personales tid og arbejdskraft til herhen hørende beslutninger. At der selvfølgelig kan dannes almindelige samarbejdsudvalg på universitetsarbejdspladser som andre steder, er en styrelseslovgivningen uvedkommende sag. Viser der sig behov for, at for eksempel kantineforhold, kontorflexitid o. s. v. drøftes i et sådant organ og måske også afgøres dér, må det løses på almindeligt arbejdsretligt grundlag.

Rektor og prorektor er først og fremmest den betalende statsmagts administratorer og må derfor udnævnes som andre styrelseschefer.

Hensynet til, at folketinget kan udøve den afgørende kontrol, kræver, at ministeren også skal være øverste administrative myndighed i alle henseender – det er jo alene ham, folketinget retligt og parlamentarisk kan kræve til ansvar, jfr. nærmere de principielle fremskridtssynspunkter som gengivet i Folketingstidende 1974–75, 2. samling, tillæg B, sp. 1889–1892. Ud fra tilsvarende betragtninger må loven ikke give afgørelseskompetence i bevillingsspørgsmål til universiteters og læreanstalters egne organer. De ressourcer, det danske samfund stiller til rådighed for de højere uddannelsesinstitutioners forskning, må fordeles og anvendes fornuftigt til gavn for samfundet. Dette kræver, at også den økonomiske kompetence fastlægges på bevillingsmæssigt normal måde. Universiteterne m. v. skal ikke være selvstændige enklavestater i staten. De er dele af det samlede samfund og må være solidariske med det. Og derudover må alle sejl sættes til, for at indbyrdes splid og intriger får dårligst mulige vækstvilkår.

Endelig indeholder forslaget (ophævelsen af § 33) en bestemmelse ud fra det grundsynspunkt, at det ikke skal være en skatteyderpligt at støtte private foreninger (her de studerendes organisationer).

Det forslagsstillende parti mener, at der kunne gøres mangt og meget mere for at forbedre arbejdsmiljøet inden for den højere uddannelse, men har altså i denne omgang begrænset sig til nogle hovedpunkter.

Med henblik på mere vidtgående forbedringer henvises til bl. a. fremskridtpartiets forslag nr. 197 af 8. april 1975 (Folketingstidende, 1974–75, forhandlingerne sp. 4823 og tillæg A, sp. 3959) og nr. 72 af 14. november 1975 (Folketingstidende 1975–76, forhandlingerne sp. 1674 og sp. 2414 og tillæg A sp. 1459) og til CD-forslag nr. 73 af 14. november 1974 (Folketingstidende 1974–75, 1. samling, forhandlingerne sp. 1595 og tillæg A sp. 1521) og beslutningsforslag nr. XXI af venstre af 23. okto-